

Wie was toch...

Aale Pasveer

De Pasveersloot, iedereen die iets in de waterzuivering doet, kent hem: een langgerekte ellipsvormige sloot met in het midden een eiland; denk aan een ijsbaan. Tussen het eiland en de andere oever draait een horizontale borstel, die lucht in het water slaat. Zo ontstaat een eindeloze stromende sloot, een oxidatiesloot volgens Aale Pasveer, de uitvinder. Op een plaats wordt daar afvalwater ingelaten, dat al stromend gezuiverd wordt. Tot dan lozen steden en dorpen hun afvalwater op de rivier die er toch al langs stroomt. Dank zij 'biologische reiniging' is het rivierwater een paar kilometer verderop weer schoon. In een Pasveersloot gaat dat net zo; het is een briljante uitvinding. Op zeker moment zijn er in Nederland ongeveer 400; nu is er nog een. Die is in Dreischor, op Schouwen-Duiveland, en het is een monument. Nog lang na de uitvinding, in 1954, komt men van heinde en ver kijken hoe het werkt. De door Pasveer ontwikkelde principes voor biologische wa-

Pasveersloot bij Dreischor, 2014. (Stichting Monumenten Schouwen-Duiveland)

terzuiveringsinstallaties worden nog steeds wereldwijd toegepast, ook in de Zutphense installatie op de Mars.

Aale Pasveer wordt geboren in 1909 in Middelburg. Hij gaat studeren in Wageningen. In 1941 promoveert hij daar op een proefschrift over invloeden op de kwaliteit van boter. In 1936 blijkt hij aan de Deventerweg 143 te Zutphen te wonen. Hij is dan bij de Geldersch-Overijsselsche Bond van Coöperatieve Zuivelfabrieken werkzaam als bacterioloog-scheikundige.

Maar in Zutphen staat hij ook anders bekend, zoals Clara Eggink ervaart. Kort na Dinsdag (5 september 1944) vindt ze, op zoek naar een onderkomen, een leegstaand huis aan de Deventerweg. *‘De N.S.B.-er die er in had gewoond, was gevluht.’* Daar kunnen zij en J.C. Bloem wel gaan wonen, aldus de gemeentesecretaris. Maar zo simpel blijkt dat niet. *‘Een dwaas incident hebben we op een nacht meegemaakt toen er plotseling mensen het huis binnenkwamen. Het was de ‘deutschfreundliche’ vorige bewoner van het huis met zijn kornuiten. Pasveer heette hij.’* Pasveer komt zijn eigendommen ophalen. Onder een luik in de voorkamer blijkt voedsel en drank voor jaren te zijn opgeslagen!

Na de oorlog wordt Pasveer in hechtenis genomen en daarna tewerkgesteld bij TNO in Den Haag. Daar maakt hij dan een flitsende wetenschappelijke carrière.

In 2001 overlijdt Aale Pasveer in Oudewater.

(Jan Frings)

Bronnen

- Clara Eggink, *Leven met J.C. Bloem*, Amsterdam, 1978.
- Kees van Lohuizen, *Afvalwaterzuivering in Nederland. Van beerput tot oxidatiesloot*, Lelystad 2006.
- Regionaal Archief Zutphen, *Adresboeken van Zutphen*.
- www.stichtingmonumenten.nl/pasveersloot.html.